

PM 2013:124 RVII (Dnr 001-1036/2013)

En samlad organisation på det funktionshinderspolitiska området (Ds 2013:40)

Remiss från Socialdepartementet

Remisstid 15 augusti 2013

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Socialdepartementets remiss om "En samlad organisation på det funktionshinderspolitiska området (Ds 2013:40)" anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Socialdepartementet har remitterat promemorian "En samlad organisation på det funktionshinderpolitiska området (Ds 2013:40)".

I promemorian föreslår Socialdepartementet att delar av Hjälpmedelsinstitutets (HI) nuvarande uppgifter som kan anses vara ett statligt åtagande inordnas i Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) i samband med att HI upplöses. Vidare föreslås att Handisam bör byta namn till Myndigheten för delaktighet, för att markera det mer samlade uppdraget, det tvärsektoriella perspektivet och uppgiften att stimulera och utveckla kunskapsbildningen avseende tillgänglighet, funktionsnedsättning och miljö.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden och kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor för yttrande. På grund av den korta remisstiden har samtliga svarat med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret anser att förslaget att inordna vissa av Hjälpmedelsinstitutets (HI) uppgifter i Myndigheten för funktionshinderspolitisk samordning (Handisam) verksamhet är positivt.

Socialförvaltningen anser att det är positivt med förslaget att de delar av Hjälpmedelsinstitutets (HI) verksamhet som kan ses som statliga åtaganden inordnas i Myndigheten för funktionshinderspolitisk samordning (Handisam) samtidigt som myndigheten får ett nytt namn.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor anser att det kan finnas positiva effekter av att samla all kunskap inom funktionshinderområdet på ett ställe.

Mina synpunkter

Jag välkomnar förslaget om att inordna Hjälpmedelsinstitutet och Handisam under samma myndighet. Att få en heltäckande kompetens inom det funktionshinderspolitiska området, är ett viktigt led i arbetet för att nå de nationella mål för funktionshinderspolitiken som riksdagen har beslutat om. Det vill säga en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet samt jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Handisams övergripande uppdrag är idag att främja ett strategiskt och effektivt genomförande av den nationella funktionshinderspolitiken. Hjälpmedelsinstitutets uppdrag är att följa utvecklingen inom hjälpmedelsområdet och analysera dess konsekvenser samt initiera och bedriva utvecklingsarbete. Att förena dessa uppdrag och den kompetens som finns i respektive organisation i en myndighet bör få positiva effekter.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Socialdepartementets remiss om ”En samlad organisation på det funktionshinderspolitiska området (Ds 2013:40) ” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Stockholm den 14 augusti 2013

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Departementspromemorian En samlad organisation på det funktionshinderpolitiska området (Ds 2013:40), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Roger Mogert och Tomas Rudin (båda S) enligt följande.

Jag/vi delar i stort socialborgarrådets m.fl. instansers syn på ärendet men anser att man i större utsträckning bör ta i beaktande de farhågor som uttalas av såväl kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, som den samlade funktionshinderrörelsen hyser för ett kompetens- och forskningsbortfall i samband med en eventuell sammanslagning av Hjälpmedelsinstitutet och Handisam.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Roger Mogert och Tomas Rudin samt Maria Östberg Svanelind (alla S) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Karin Rågsjö (V) enligt följande.

Vi delar oron för kompetensförluster på grund av bland annat privatiseringar som kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor lyfter i sitt yttrande, vilket ju bäst motverkas med att de dogmatiska privatiseringarna upphör. En samlad organisation för funktionshindersfrågorna på det statliga området bör vara bra för att kunskapen och kompetensen ska hållas samman och utvecklas. De frågetecken som finns om ansvaret för forskning och tester av olika hjälpmedel behöver dock rätas ut. Vi delar också synpunkterna från stadsledningskontoret och socialförvaltningen om det otydliga namnet på den nya myndigheten och förutsätter att den frågan bereds ytterligare innan beslut.

Det antecknades till protokollet att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

ÄRENDET

Socialdepartementet har remitterat promemorian ” En samlad organisation på det funktionshinderpolitiska området (Ds 2013:40) ”.

I promemorian föreslår Socialdepartementet att delar av Hjälpmedelsinstitutets (HI) nuvarande uppgifter som kan ses vara ett statligt åtagande inordnas i Myndigheten för handikappolitiskt samordning (Handisam) i samband med att HI upplöses.

Vidare föreslås att Handisam bör byta namn till Myndigheten för delaktighet, för att markera det mer samlade uppdraget, det tvärsektoriella perspektivet och uppgifter att stimulera och utveckla kunskapsbildningen avseende tillgänglighet, funktionsnedsättning och miljö.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden och kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor för yttrande. På grund av den korta remisstiden har samtliga svarat med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 juli 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget att inordna vissa av Hjälpmedelsinstitutets (HI) uppgifter i Myndigheten för funktionshinderspolitisk samordnings (Handisam) verksamhet och samtidigt byta namn på myndigheten.

Handisams övergripande uppdrag är idag att främja ett strategiskt och effektivt genomförande av den nationella funktionshinderspolitiken. HI:s uppdrag är följa utvecklingen inom hjälpmedelsområdet och analysera dess konsekvenser samt initiera och bedriva utvecklingsarbete.

Stadsledningskontoret anser att förena dessa uppdrag i en myndighet bör få positiva effekter och eliminera risken för dubbelarbete. Att kunskapen samlas inom en myndighet resulterar i att den nya myndigheten får i princip en heltäckande kompetens inom funktionshinderområdet vilket stadsledningskontoret ser mycket positivt på.

Stadsledningskontoret anser att det är bra att den nya myndigheten får ett nytt namn.

Kontoret anser dock att namnet ”Myndigheten för delaktighet” är otydligt. Kontoret bedömer att för personer med funktionsnedsättning eller för de som arbetar inom funktionshinderområdet kommer namnet att vara tydligt och självklart vem delaktigheten riktar sig mot. För gemene man däremot kan det uppfattas otydligt för vem eller vad eller vilket sätt delaktigheten avser.

Socialförvaltningen

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 juli 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen välkomnar i stort förslaget att de delar av Hjälpmedelsinstitutets (HI) verksamhet som kan ses som statliga åtaganden inordnas i Myndigheten för funktionshinderspolitisk samordning (Handisam) samtidigt som myndigheten får ett nytt namn.

Genom att inordna de aktuella uppgifterna hos HI i Handisam bör resursmässiga vinster

kunna göras på flera sätt. Idag har HI och Handisam delvis överlappande uppdrag, exempelvis avseende uppföljning, kartläggning och analyser inom funktionshinderområdet. Att inordna dessa två verksamheter under samma myndighet skulle sannolikt innebära vinster dels i form av att inte två olika aktörer gör delvis samma sak, dels genom att de delvis olika perspektiven och kunskaperna befruktar varandra och ger en komplex och relativt heltäckande kompetens inom det funktionshinderspolitiska området.

Handisam har i uppdrag att samordna arbetet inom det funktionshinderspolitiska området och ur ett mångfaldsperspektiv främja ett strategiskt och effektivt genomförande av den nationella funktionshinderspolitiken. I det uppdraget ingår att ha en pådrivande roll i att främja insatser för ökad delaktighet och jämlikhet. HI:s uppdrag har under senare år förändrats från att ta fram enskilda produkter och tjänster till att se dessa i ett större funktionshinderspolitiskt perspektiv. Då dessa uppdrag bör ha ett flertal beröringspunkter bör de ligga under samma myndighet. Exempelvis är hjälpmedel en viktig komponent för att möjliggöra delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning. De kunskaper som finns om hjälpmedel inom nuvarande HI bör således komma väl till pass i arbetet med att främja insatser för ökad delaktighet och jämlikhet. Det kan till exempel handla om att öka kunskaperna hos arbetsgivare och ute i samhället om vilka hjälpmedel som finns, vilket i sin tur kan förbättra möjligheterna på arbetsmarknaden för många personer med funktionsnedsättning.

Handisam ska också ha en aktiv genomföranderoll när det gäller arbetet med förbättrad tillgänglighet i samhället. De ska ha en samlad kunskap om metoder och lösningar för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och ta fram riktlinjer för myndigheternas ansvar för tillgängligheten i sina lokaler, verksamheter och information. I detta arbete är kunskaper och information om hjälpmedel av stor vikt. HI har både en praktisk förankring och vetenskaplig anknytning. Även här bör det alltså vara av nytta att sammanföra de kunskaper som finns hos Handisam respektive HI.

Enligt departementspromemorian har lagen om offentlig upphandling (LOU) begränsat regeringens möjligheter att besluta om uppdrag till HI. I och med att berörda delar av HI:s verksamhet inordnas i en myndighet kan institutets kompetens utnyttjas maximalt, genom att regeringen kan ge direkta uppdrag till myndigheten. Detta är positivt ur resurs- och effektivitetssynpunkt. HI:s finansiering består idag till en del av den finansiering som uppdragsgivare ger för specifika uppdrag, vilket innebär att när uppdraget är slutfört upphör också finansieringen. En långsiktig finansiering som finns för en myndighet bör också innebära att man kan planera verksamheten mer långsiktigt och strategiskt.

Socialförvaltningen har i princip bara ett förslag på en förändring av förslaget, och det gäller namnet på den nya myndigheten. Det föreslagna namnet "Myndigheten för delaktighet" är otydligt, det säger inte något om vad myndigheten arbetar med. Det väcker frågor som "Delaktighet för vem?", "Delaktighet i vad?", "Delaktighet på vilket sätt?" mm. Det bör i namnet framgå att det handlar om funktionshinderfrågor, delaktighet och tillgänglighet.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors tjänsteutlåtande daterat den 6 augusti 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Vi tycker det är viktigt med kompetens inom tillgänglighet, hjälpmedel och situationen för människor med olika funktionsnedsättningar.

Därför ser med oro hur den kunskap som finns försvinner genom privatiseringar och omorganisationer.

Det kan finnas positiva effekter av att samla all kunskap inom funktionshinderområdet på ett ställe. Men vi ser stora risker med detta förslag då vi inte ser var forskningen och tester av olika hjälpmedel kommer att finnas.

Rådet oroas även över att den kunskap som finns bland enskilda tjänstemän och den samlade

kunskapen kommer att försvinna ut i det tomma intet.

Det är mycket viktigt att det finns en myndighet som kan stödja forskning av olika hjälpmedel och testa desamma. Rådet vill också påpeka att det är viktigt att de regler som finns inom tillgänglighetsområdet efterlevs och utvärderas.